

NOTIFICATIE.

Wij Staatsraad, Gouverneur van Vriesland.
Gezien de Missive van Zijne Excellentie den Opperhouthvester voor de Noordelijke Provinciën, van den 11 December 1833, no. 38, aangaande de sluiting der grootte Jagt.

Gelet op de deliberatien van Heeren Gedeputeerde Staten omtrent dit onderwerp.
Brengeu bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden dat, achtervolgens de bepaling door Zijne Excellentie den Opperhouthvester voornoemd, met overleg der Provinciale Staten vastgesteld, de grootte Jagt met den 31 December 1833, zal zijn gesloten.

En op dat deze kome ter kennis van een iegelijk die daarbij eenig belang heeft, zal dezelve, op de gebruikelijke wijze, in deze Provincie worden afgekondigd en aangeplakt.

Leeuwarden, den 19 December 1833.

De Staatsraad Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, daartoe gemagtigd bij Koninklijk Besluit van den 11 November 1833, no. 1.

Brengeu bij deze, ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad:
Dat, te beginnen met het jaar 1834, de bijdragen, welke, ingevolge het bij Z. M. Besluit van den 15 December 1819, no. 59, goedgekeurde Reglement, van de Eigenaars der Gebouwen alhier, gedurende 12 jaren, ten bedrage van f 1 de zes vierkante Nederlandsche ellen, tot kwijting van de door het Stedelijk Bestuur ter geheele vernieuwing van de Stads Straten opgenomen gelden, zijn ingevorderd geworden, voor zoo verre de hoofdstraten betreft, niet meer tot dat bedrag, maar slechts voor een vierde gedeelte en alzoo tot 25 cents per zes vierkante Nederlandsche ellen, zullen worden geheven, — welk een vierde gedeelte voortdurend zal worden bestemd tot vinding der kosten van onderhoud.

Dat echter deze bepaling zich alleen uitstrekt tot de hoofdstraten en niet tot de achterbuurten, als zijnde van deze laatste de bijdragen eerst begonnen ingevorderd te worden in het jaar 1823, en die alzoo tot en met het jaar 1835, op den thans gebruikelijken voet, zullen worden geheven.

En eindelijk, dat, te beginnen met het jaar 1836, ook voor de achterbuurten, de bedoelde aanslag, op een vierde zal worden verminderd, en alsdan, even als voor de hoofdstraten, tot 25 cents per zes Nederlandsche ellen, zal worden geheven.

En op dat zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks binnen deze Gemeente te geschieden gebruikelijk is.

Leeuwarden,
den 21 December 1833.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelveu,
M. S. DE WAL.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 17 December. Heden zijn in de Tweede Kamer der Staten-Generaal de beraadslagingen over de begrotingswetten hervat, doch nog niet ten einde gebracht.

De heer *Op den Hoef* heeft aangemerkt, dat het cijfer der begrooting voor dit land, van den jare 1815, toen hetzelve nog niet met België was vereenigd, en 'er behoorde te worden voorzien in verscheidene behoeften, welke als geheel buitengewoon konden worden aangemerkt, niet hooger is geweest dan van 51 millioenen. Naar aanleiding van deze raming, is het bedrag der onderhavige begrooting van uitgave den spreker te hoog voorgekomen, en in sik geval niet in evenredigheid tot de middelen. Hij beklagde zich, dat aan de toezegging van bezuiniging en vermindering, in het verleden jaar gegeven niet was voldaan. Hij erkende, dat aan zoodanige inkortingen, als met ons veranderd volksbestaan in verband stonden, nog niet konde worden gedacht, doch meende tevens, dat men andere bezuinigingen, die geene betrekking hadden tot eene verandering der grondwet, had kunnen invoeren. Hij heeft als zoodanig in de eerste plaats aangewezen de pensioenen; hij erkende, dat het bestaande reglement ter verlening derzelve zeer doeltreffende bepalingen inhield, doch beklagde zich, dat, bij eene dezer voorschriften, het vermogen werd verleend om, in buitengewone gevallen, van dezelve af te wijken, en dat zij niet zelden daardoor krachteloos werden gemaakt.

Hem dacht, dat het overbrengen van het departement der nijverheid tot dat der buitenslandsche zaken geene bezuiniging mogt heeten, daar hetzelve, met al zijnen omslag, ja met zijne schulden, bleef bestaan. Hij had liever gewenscht, dat men het geheel had afschaffen, en de zorg voor de nijverheid had overgelaten aan de belanghebbenden, die daartoe de tusschenkomst der regering niet behoeften, en dat, bij voorbeeld, het jongste reglement op de naamlooze maatschappijen achterwege was gebleven, waarbij handel en nijverheid weder op eene zonerlinge wijze waren aan banden gelegd en aan de bureaucratie onderworpen.

Hij oordeelde, dat men, naar luid der wet van 22 November 1832, had behooren te zijn overgegaan tot de vernietiging van de 5 en 6 pc. obligatien, en konde zijne toestemming niet geven aan den daarnit voortvloeienden last.

Des sprekers hoofdbedenking tegen de wet op de middelen was, dat dezelve, hoe hoog ook opgevoerd, nog niet genoegzaam zoude wezen, om in de uitgaven te voorzien. Hij begreep, dat het niet alleen voldoende was, om het schip van Staat in eene veilige haven te brengen, maar dat men er ook op behoorde bedacht te zijn, dat hetzelve naderhand, goed uitgerust, weder zee zoude moeten kiezen. In de hoop van de gevorderde bezuinigingen in de daad te zullen erlangen, heeft hij verklaard zich noodzaak te zien zijne stem aan de begrooting te moeten weigeren.

De heer *Fress* heeft de vraag behandeld, in hoe verre de ministers der vergadering beloften of toezeggingen des Konings konden doen. Hij oordeelde, dat zulks geoorloofd was, en verklaarde zich, vertrouwend op de gedane belofte van meerdere bezuiniging, voor de begrooting. Hij verlangde echter, en begreep, dat Z. E. de minister daar geene zwartigheid in zoude vinden, dat van de gedane toezegging melding mogt worden gemaakt in de notulen.

De heer *van de Kastele* heeft zich voor de begrooting verklaard, in de verwachting, dat met 1835 al die bezuinigingen zullen worden ingevoerd, welke in redelijkheid en billijkheid worden verlangd. — Ten aanzien der middelen deed het hem leed, dat de kadastrale schatting niet geheel en al was ingevoerd, en dat men, in stede daarvan, nog opcenten had behouden, doch hij meende, in de tegenwoordige omstandigheden, genoeg te kunnen nemen met de deswegens door het bestuur gegevene inlichtingen.

De heer *Luyben* gaf zijn leedwezen te kennen, dat het jaar 1833 ten einde liep, zonder dat aan den sedert drie jaren voortdurenden noodlottigen stand van zaken een einde werd gemaakt, terwijl de staatkundige hemel steeds met duistere wolken bezet bleef. Hij oordeelde, dat onze huishoudelijke inrigting te kostbaar was, en dat de geringe bevolking des lands die last niet konde dragen. — Onder de aanmerkingen, door hem te berde gebracht, behoorden: de behoefte, om de organisatie van de regterlijke magt ten spoedigste in te voeren, en de uitgaven van de geheime politie, welke bij eene zoo getrouwe natie, als het Nederlandsche volk, niet te pas kwam, af te schaffen; — het drukkende van de last, welke steeds op de schouderen der Nederlanders ligt, om de f 8,400,000 renten voor België te blijven voldoen, terwijl bij de Londensche conferencie het oogmerk scheen te bestaan, om die rentebetaling niet eerder ten koste van België te brengen, dan na het treffen eener schikking (een ontwerp echter, hetwelk den spreker allezins trouwloos en verfoeilijk voorkwam); — de ontzettende pensioenlijst van meer dan een millioen, op welke, naar zijn oordeel, nog al eenige sommen zouden kunnen worden bespaard; — de ongelukkige werking van de wet op het personeel; — de hooge opvoering van de wet op de patenten; — de willekeur der controleurs, enz. Ook het bedrag der kosten van land- en zeemagt kwam den spreker niet in evenredigheid voor met de middelen, en bij die gelegenheid heeft hij ook gewaagd van het onangename van den staat van beleg voor de vestingen 's Hertogenbosch Breda en Bergen - op - Zoom, en het belemmerende van de inundatien. Hij heeft geëindigd met zich tegen de wetten te verklaren, om dat het bewind, bij de verandering derzelve, geene genoegzame acht had geslagen op het invoeren van de noodige bezuinigingen.

De heer *de Bordes* heeft genoegen genomen met de in de wetten gemaakte veranderingen, door het doen vervallen van de splitsing der uitgaven; — het doen beschouwen van de uitgetrokken sommen voor zee- en landmagt als kredieten, — het afschaffen van twee millioenen, en de gedane toezegging van bezuiniging. Ten aanzien

van sommige wetten, als die op de brandstoffen en de suiker, heeft hij zich zijn stem voorbehouden. De heer *van Hemert* heeft, wat de begrooting betreft, in gelijken zin gesproken, en onder andere de afschrijving van twee millioenen aangemerkt als eene groote stap tot bezuiniging, welke hij der regering met den meesten nadruk heeft aanbevolen, daar zij, zoo wel als de natie, slechts een doel heeft, dat is, om met eere te geraken uit den toestand van spanning, waarin deze, ten gevolge van den Belgischen opstand, zoo onverdiend is gewikkeld; — terwijl men, naar mate de strijdkrachten der natie worden gespaard, met des te meer gerustheid de toekomst kan te gemoet zien.

De heer *van Sijtzama* heeft gemeend te moeten aanmerken, dat de toestand van het vaderland en van den beminden Vorst, die het bestuur, steeds bekommerend blijft. Ofschoon geenen vijand te bestrijden hebbende, is men nog bezwaard met een talrijk leger. Men heeft, naar des sprekers oordeel, wel bezuinigingen bij hetzelve ingevoerd, maar niet genoegzaam afdoende; men heeft ook een deel der manschap met verlof naar huis gezonden, en zal dien maatregel nog meer uitbreiden, doch te laat, daar men denzelveu dadelijk, na de overeenkomst van Mei, had kunnen nemen, als wanneer men toch aan geene vijandelijkheden meer konde denken, en de verlofgangers te huis arbeid zouden hebben kunnen vinden, terwijl zij als nu, in den wintertijd, hunne betrekkingen eerder tot last zullen wezen. — Naar zijn inzien, kan men het stelsel van volharding niet volhouden, zonder het crediet in de waagschaal te stellen. Hij heeft gesproken van eene brochure, welke nog heden is in het licht verschenen, waarin dit stelsel hoogelijk wordt aangeprezen, maar heeft er bijgevoegd, dat de inhoud hem niet heeft overtuigd. — Hij meende, dat, bijaldien men, bij het sluiten van een verdrag, toch niet op de goede trouw der belanghebbenden konde rekenen, men zich haasten moest met de zaak af te doen, ten einde geene schatten meer noodeloos te verspillen; — dat de bedenking, dat België zich in de armen van Frankrijk zal werpen, hem niet kan overhalen, om het sluiten eener overeenkomst te vertragen, daar Nederland als dan met Frankrijk zoude moeten onderhandelen, deze Mogendheid hetzelve ligtelijk de wet kan voorschrijven.

Ook de binnenlandsche toestand des lands kwam hem zeer bezwaarlijk voor. Hij beklagde zich over de eenzijdig drukkende belastingen, en den druk van den middenstand. Hij verlangde bezuinigingen, doch doeltreffende; niet door het inkorten van de reeds vrij laag gestelde bezoldigingen van geringe, doch hoog noodige ambtenaren, maar door het afschaffen van de zoodanigen, die volsrekt overbodig konden worden gerekend, en voornamelijk door het inkorten van de kosten der zee- en landmagt en der pensioenen. De spreker heeft zich beklagd over het afschaffen en inlijven van een der departementen van bestuur, als strijdig met den grondwet, en strekkende om het gemeen overleg van den Koning met de Staten - Generaal te ontzenuwen. Hij zoude ongaarne zien, dat de beide districten der eeredienst werden afschaffen, om dat daardoor 's Konings raad zoude worden beroofd van het bijzijn van den heer *van Palland*, even als van dat van den heer *Clifford*, die beiden in het algemeen vertrouwen deelden, en het aantal der stemmenden in dien raad alweder zoude worden verminderd, terwijl de beide eigenlijke opperhoofden der land- en zeemagt geenszins met den Koning in aanraking waren. — Hij beklagde zich, dat men eene vraag, van zijne zijde, nopens de kolonien, had beantwoord met het doen verdwijnen van de kosten van dat departement van de staatsbegrooting. Hij erkende, dat het bewind de magt had, om departementen van algemeen bestuur op te rigten en af te schaffen, maar meende tevens, dat uit de grondwet bleek, dat de kolonien bezittingen waren van het Rijk; — dat de geldelijke belangen dezer bezittingen derhalve niet aan de inzage van de Staten - Generaal moesten worden onttrokken; — dat, zoo lang men geene kennis draagt van den staat dier geldmiddelen, men ook geene subsidien uit dergelijke onbekende kassen kan aannemen; — dat het mogelijk is, dat ditmaal uit die kassen twee millioenen kunnen worden gemist, maar dat het ook mogelijk is, dat zij nog meer zouden kunnen ontberen, of dat de tijd zoude kunnen komen, in welken men die geleende millioenen zoude dienen terug te geven.

De spreker verklaarde zich voor het onverkort behoud der rekenkamer, als de eenigste controle voor een rigtig financieel beheer, en meende, dat men ten onrechte, en strijdig met art. 202 der Grondwet, de provinciale begrootingen aan die vergadering had onttrokken. — Het smertte hem, dat de regering niet had volhard bij de invoering van het kadastrer, ter ontlasting van de te zwaar belaste grond-eigendommen, en hij gaf zijne hoop te kennen, dat men, bij een nieuw tarief van inkomende regten, de waarde dier eigendommen zoude beschermen. — Hij verlangde bezuinigingen, en meende niet te kunnen berusten in de gedane toezegging van dezelve te zullen erlangen. Hij hield zich overtuigd, dat het hooid van den Staat geen ander doel had, dan het invoeren van dergelijke bezuinigingen, maar steeds tegenstand vond bij de departementen van bestuur, — en dat deze departementen nu even min als te voren tot het bereiken van dat doel zouden medewerken. — Hij verklaarde zich, naar aanleiding van een en ander, tegen de wetten.

De heer *Sandberg* heeft de wetten mede bestreden, ter zake van de steeds stijgende schuld; — de uitgaven ten behoeve der Belgen; — de opcenten op de grondbelasting en den accijs op de brandstoffen.

De heer *van Nes* heeft aangemerkt, dat de tegenstand, welke de begrotingswetten bij voortdurend ondervinden, niet moet worden toegeschreven aan eene stelselmatige oppositie tegen het bewind, zoodanig als in Engeland en Frankrijk wordt gevonden; dat dergelijke oppositie hier te lande niet bestaat, daar de menigte te zeer doordrongen is van het gewigt der spreuk *Eendragt maakt magt*, en daarvan ook een treffend voorbeeld geeft aan geheel Europa, maar dat de bedoelde tegenstand alleen moet gezocht worden in de persoonlijke overtuiging der genen, die geroepen zijn, om de voorgedragene maatregelen te beoordeelen, terwijl allen geen ander doel hebben, dan om het bestuur getrouwelijk te ondersteunen. Hij heeft, naar aanleiding daarvan, zijnen wensch te kennen gegeven, dat de regering hare bijzondere aandacht moge vestigen op de gronden van tegenspraak, welke tegen hare voordragten, inzonderheid bijaldien dezelve van eenen financiën aard zijn, in het midden worden gebracht. Hij meende, dat men met grond had kunnen verwachten, dat verscheidene barbaren, waarover men zich te voren zoo ernstig had beklagd, in den loop van dit jaar uit den weg zouden zijn geruimd. — Hij herinnerde aan de buitengewone omstandigheden, die, in het verleden jaar de begrooting hadden doen aannemen; — hij begreep, dat men als nu met de geruststellende betuigingen van den minister van financiën wel zoude willen insluimeren, maar verklaarde geenszins in die gerustheid te kunnen deelen, en vermeende derhalve zijne toestemming aan de begrootingswet niet te mogen geven.

Ten aanzien der middelen beklagde hij zich, dat twee klassen der maatschappij, de grondbezitters en de patentpligtigen, te zeer door dezelve werden gedrukt; — dat het onredelijk was, dat de natie met opcenten bleef bezwaard voor het syndicaat, en dat wel voor schulden, in welke België behoorde te deelen; — dat die opcenten zijn toegekend in eenen geheel anderen tijd, in welken het Koninkrijk der Nederlanden nog bestond. — Voorts heeft de spreker zich nog beklagd, dat de begrootings-wet niet in zoo vele afzonderlijke wetten, als zij hoofdstukken bevat, is gesplitst, en heeft zich tegen de wetten verklaard.

De heer *Boddaerts* vindt zich, ten gevolge der koninklijke toezegging voor het vervolg, genoopt, de wetten aan te nemen, doch heeft tevens zijne meening geopenbaard, dat in het werk van het kadastrer zware misslagen schijnen te zijn ingeslopen. Ook de heer *Cars* vertrouwt op het woord des Konings, ten aanzien der begrooting, doch verklaart zich tegen de wet op de grondbelasting, ter zake van het behoud der opcenten.

De beraadslagingen zullen morgen worden voortgezet.

Van den 18den. Heden heeft de Tweede Kamer hare beraadslagingen vervolgd.

De heeren *Boelens* en *van Swinderen* hebben genoegen genomen met de gegevene inlichtingen en gedane toezeggingen, en verklaard de begrootings-wet te zullen aannemen.

De heer *Donker Curtius* heeft aangemerkt, dat zoo men leden der kamer vindt, die uit overtuiging tegen de begrootings-wet spreken, er ook zijn, die zich, uit liefde tot hun vaderland en naar de inspraak van hun geweten, voor dezelve verklaren. Hij heeft betuigd, het niet op zijne verantwoordelijkheid te nemen, om de regering de middelen te onthouden, ten einde steeds te waken tegen de handelingen eener verfoeilijke staatkunde, en de regten des lands te blijven verdedigen; — niet te bevroeden, wat het zoude baten, zich te onderwerpen aan de vorderingen van België, het welk steeds aan het gezag van Frankrijk en Engeland is onderworpen, — maar veel eer te duchten, dat zulks ons in een poel van rampen zoude storten, zonder nog van België de betaling te kunnen erlangen van het aan hetzelve opgelegde gedeelte in de gemeen-

schappelijke schuld. Hij begreep het bestuur te moeten ondersteunen, in de overtuiging, dat de uitgaven op dit oogenblik niet zoodanig kunnen worden bezuinigd, dat men er dadelijk de vruchten van kan plukken.

De heer van Reenen heeft aanmerkingen gemaakt wegens het niet slossen van de 5 en 6 pc. obligatiën en ook van de schackist-biljetten en had zeer gaarne een staat van 's Rijks schatkijs gezien, ten einde daaruit het te kort, met kennis van zaken, te kunnen beoordeelen, — welk te kort hij geloofde dat niet zoo aanmerkelijk was, als men voorsag.

Nadat nog onderscheidene leden het woord hadden gevoerd, hebben de ministers de wetten verdedigd. Z. E. de minister van financiën heeft daarbij verkondigd, dat nog in den loop dezer zitting eene voordragt zal worden gedaan tot intrekking der 6 pc. obligatiën. Z. E. heeft aangehouden, dat het te kort voor de vroegere diensten is ontstaan door de mindere opbrengsten der leeningen, en het ontbreken der noodige middelen om de gewone uitgaven te dekken; — dat in dit te kort tijdelijk is voorzien door het overschot van 10½ millioen der laatste leening, welk bedrag dus wel in de boeken, maar niet in de kassen van den Staat wordt gevonden, maar weder beschikbaar zal wezen, zoodra het bedoeld te kort op eene regelmatige wijze zal zijn gedekt.

Bij hoofdelijke omvraag is de wet op de uitgaven voor 1834 aangenomen, met 36 tegen 16 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren Luyben, Op den Hooff, van der Gronden, Fockema, van Nes, van Nagell, van Reenen, Repelaer, Backer, van Dam, Sandberg, van Sijtzama, Cockinga, Luzac, Schimmelpenninck en Warin.

Verscheidene derzelve hebben verklaard, dat zij, berustende in het besluit der vergadering, als nu voor de wet op de middelen zouden stemmen.

Deze wet op de middelen is daarop met 28 tegen 24 stemmen goedgekeurd. Tegen hebben gestemd de heeren Luyben, Op den Hooff, van der Gronden, van Rappard, van Swinderen, Cats, Rengers, van Nes, van Nagell, van Reenen, Repelaer, van Boelens, Cuyppers, Weerts, de la Court, van Dam, Lemker, Sandberg, van Sijtzama, Cockinga, Ingenhousz, Dijkmeester, van Meeuwen en Schimmelpenninck.

Morgen zal over de wet ter aanvulling der middelen van 1833 worden beraadslaagd.

Van den 19den. In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van heden heeft de centrale sectie rapport uitgebragt, 1. nopens de wet, ter beschikbaar-stelling van de oorlogscredieten, 2. ten aanzien van den omslag der grondbelasting over 1834. Op morgen zal over de eerstgenoemde worden beraadslaagd. — Op de aanmerking van de heeren van Dam en Schimmelpenninck heeft Z. E. de minister van financiën gezegd, niet verzekerd te zijn, van de verlangde inlichtingen, nopens eene in te voeren bezuiniging bij het leger, spoedig te zullen kunnen mededeelen.

Daarna is geraadpleegd over de wet, waarbij de regering eene inschrijving van 6 millioenen 5 pc. w. s. wordt verleend, ter dekking van het te kort over 1833. De heer de Bordes heeft zich tegen de voordragt verklaard, en gemeend, dat de gevraagde fondsen eerder behoorden te strekken ter aflossing van de 6 pc. obligatiën. — De heer de Jonge heeft in gelijken zin gesproken, en begrepen, dat men zich in de eerste plaats behoorde bezig te houden met de aflossing van de 6 pc. obligatiën, ten einde te voldoen aan eene bij de wet aangegane verplichting, en alzoo 's Rijks krediet te staven. Hem dacht, dat, zoo er in de daad een te kort bestond in 's Rijks geldmiddelen, daarin bij eene suppletioire begroting moest worden voorzien. Hij verklaarde de begroting te hebben aangenomen, in vertrouwen op 's Konings woord, maar, na dit offer aan de tijds-omstandigheden te hebben gebragt, niet van zich te kunnen verkriften, om dwalingen in de geldmiddelen, de zenuw van den staat, voort te planten.

De heer Corver Hooft heeft zijne meening te kennen gegeven, dat het bedoelde te kort zoo aanmerkelijk niet konde zijn, als men voorsag. Buitendien verlangde hij geenszins goed te keuren eene wet, waarbij geld, hetwelk uit den aard der zaak moest strekken ter aflossing van obligatiën, tot andere enden zoude worden gebruikt. Hij verklaarde, ofschoon vurig wenschende, dat de bestaande geschillen een einde mogten nemen, de begroting te hebben goedgekeurd, maar geene geldelijke maatregelen te kunnen aannemen, welke de financiële verwarringen, die er schijnen te bestaan, zouden vermeederen.

De heer van Reenen had wel gewenscht, dat men de beraadslaging over de onderhavige wet had uitgesteld tot de voordragt van de wet op de aflossing der 6 pc. obligatiën. Ook deze spreker oordeelde, dat men het te kort op de gewone middelen van 1833 te hoog stelde, en dat men het nog niet konde berekenen.

De heer Fockema begreep, dat het allezins strijdig was met de goede orde, om kredieten te verleen voor onbekende uitgaven en verklaarde zich tegen de wet, insgelijks de heer Op den Hooff, welke oordeelde, dat, al wilde men het beginsel aannemen en uitgaven, buiten de Staten-generaal gedaan, goedkeuren, de wet, in haren tegenwoordigen vorm daartoe niet genoegzaam zoude zijn.

De heer Frets heeft begrepen, dat er een te kort bestond; — dat men hetzelfde behoorde te dekken, en derhalve minder op den vorm, dan op het doel der wet behoorde te letten. Ook de heer van der Gronden meende, dat, om alle verdere onregelmatigheden voor te komen, in het te kort behoorde te worden voorzien.

Z. E. de minister van financiën heeft betoogd, dat er op de diensten van 1830 tot en met 1832 een te kort bestond van 16½ millioen, en dat het uit de overgelegde rekeningen bleek, dat dit te kort thans tot 22 millioenen was aangegroei. Hetzelfde is het gevolg van de mindere opbrengst der leeningen en der verleende middelen van ontvang. Hij meende, dat het bewind in dezen ter goeder trouw was te werk gegaan; dat hetzelfde het gevaarlijk had geoordeeld, om bij de thans plaatshebbende onderhandelingen met België, middelen te vragen, om in geheel het te kort te voorzien, en alzoo een zeer beperkt krediet had verlangd; — dat de uitgaven allen hadden plaats gehad op grond der wet, en dat dezelve ook alzoo door de rekenkamer waren vereffend; dat men geen beter gebruik had kunnen maken van het overschot der leening van 1832, en te minder daarop behoefde te worden gelet, om dat als nu eerlang een ontwerp ter aflossing van de 6 pct. obligatiën zoude worden voorgesteld; — dat, bijaldien de wet mogt worden verworpen, men op deze aangelegenheid zoude behooren terug te komen, daar het belang en het krediet van den staat vorderden, dat het bestaand te kort, immers grootendeels, werd gedekt.

Bij hoofdelijke omvraag hebben van de 50 aanwezige leden 19 zich voor, en 31 tegen de voordragt verklaard. Dezelve is alzoo afgewezen. Tegen hebben gestemd de heeren Schimmelpenninck, Bijleveld, de Bordes, Op den Hooff, van Tuyl van Koelhorst, Hooft, van Nes, de Jonge, Luyben, van Reenen, Fockema, van Tuyl van Heere, van Dam, van Boelens, van Nagell, Donker Curtius, van de Kastele, Corver Hooft, van Meeuwen, Cats, Backer, Clifford, d'Escury, Warin, Repelaer, Druyvesteyn, Luzac, van Sijtzama, Ingenhousz, van Hemert en van Asch van Wijck.

Daarna is beraadslaagd over de wet ter meerdere verzekering van den accijs op de suiker.

De discussie betrof voornamelijk de afschrijvingen aan de raffinadeurs toegekend, in het belang der nijverheid. Eenige leden oordeelden dezelve te hoog. Zij grondden zich op de veranderde wetgeving op dat stuk in Frankrijk, alwaar men de raffinade voor binnenlandsche consumtie poogt te bevorderen, terwijl de premie hier te lande alleen strekt voor den uitvoer naar Duitschland en Zwitserland. — De heer van Meeuwen heeft ten voordeele der wet gesproken, en dezelve gunstig bevonden voor den landbouw en ter wering van vreemde suiker. De heer Frets heeft begrepen, dat dezelve in het belang der fabrieken behoorde te worden bevestigd.

Z. E. de minister van financiën heeft aangemerkt, dat, indien men het middel van de suiker als belasting wil behouden, men de bestaande verordeningen moet veranderen; — dat, zoo als het thans staat, dit middel in Rotterdam in October f 20, en in November niets heeft opgebracht. Z. E. begreep, dat men eene proeve behoorde te nemen, in hoeverre de voorgedragene verordening de suikerrijen zoude kunnen weren. — Hij berekende de consumtie op 3 N. ponden per hoofd, en de opbrengst derhalve op f 1,200,000; en na aftrak van f 500,000 voor premien, op een zuiver rendement van f 700,000. Hij begreep, dat de premien gevorderd werden, ten einde de concurrentie met Frankrijk en Engeland vol te houden.

Nadat de heer van Reenen kortelijk had aangemerkt, dat het nemen van proeven op het stuk der belasting doorgaans nadeelige gevolgen had voor de schatkist, is de voordragt, met 41 tegen 9 stemmen, aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren de Bordes, Bijleveld, Op den Hooff, van Reenen, van Dam, Boddaert, Warin, van Alphen en Beelaerts.

Van den 20sten. Heden is in de Tweede Kamer beraadslaagd over de wet, waarbij de oorlogscredieten over het loopende jaar beschikbaar worden gesteld, met behulp waarvan men, ten gevolge van de ingevoerde bezuinigingen, voor een geruimen tijd in de buitengewone behoeften van het volgend kan voorzien.

De voordragt is verdedigd door de heeren Schimmelpenninck, Donker Curtius, Frets, van Reenen, van Nes, de Jonge, van Asch van Wijck en van Alphen, welke bevroogden, dat de buitenlandsche aangelegenheden nog even onzeker waren als te voren; dat het derhalve pligt was het bestuur te ondersteunen, om de belangen, de onafhankelijkheid, ja het aanwezen van Nederland tegen eenen onwaardigen vijand te beschermen, terwijl men evenzeer behoorde zorg te dragen voor het in stand houden van het krediet, met te voorzien in de verschuldigde rentebetaling.

De heeren van Dam, Luyben, Fockema, Luzac, van Sijtzama, Corver Hooft en Warin hebben de wet bestreden, als niet overeen te brengen met de orde; vermenigende de onderscheidene diensten, en goedkeurende onzekere sommen voor buitengewone oorlogsbehoefden. Sommigen hebben nieuwe staatkundige mededeelingen verlangd, om de noodzakelijkheid der credieten te kunnen waarderen, alsmede inlichtingen van het bestuur, nopens de in te voeren bezuinigingen bij het leger; — nopers de reis van den minister Verstolk naar Weenen; — van de beide Prinsen naar Petersburg en Berlijn.

De minister van financiën heeft de wet verdedigd, en andermaal verklaard, dat er niets on

beproofd werd gelaten, om een billijken vrede te sluiten, naar welken zoo reikhalzend wordt uitgezien. Hij heeft den wensch te kennen gegeven, dat men geene meerdere aanvraag, dan de onderhavige voor de buitengewone behoeften van 1834 mogt roodig hebben, maar zoude het in elk geval als een geluk voor Koning en Vaderland rekenen, dat de wet werd aangenomen, als een vernieuwd blijk van het onderling vertrouwen, en een wil, om den Staat de noodige kracht te verzekeren. Z. E. heeft te kennen gegeven, dat aangaande het afschaffen der campagne-vivres nog niets was bepaald, en dat ook dit een der onderwerpen was, waarover werd beraadslaagd; — dat alleen de lotelingen van 1826, 1827 en 1828 met groot verlot waren naar huis gezonden, en dat zulks ook het geval zoude worden met die van 1829, zoodra de miliciens van 1834 zich onder de wapenen zouden bevinden.

De wet is aangenomen, met 42 tegen 9 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren van Dam, Luyben, Luzac, Fockema, van Sijtzama, Cuyppers, Op den Hooff, Corver Hooft en Warin.

Van regeringswege is te kennen gegeven, dat men gaarne staatkundige mededeelingen zoude doen, maar daartoe, in dezen tijd, volstrekt geene aanleiding vindt, vermits, behalve de bekende overeenkomst van Zonhoven en de gedane stappen bij de Deutsche Bondsvergadering en de agnaten van het Huis van Nassau, niets tot stand is gebragt, hetwelk voor mededeeling vatbaar is.

Van den 21sten. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is, met 41 tegen 9 stemmen, de wet op de steenkolen, en met 37 tegen 11 stemmen die op den turf aangenomen.

LEEUWARDEN, den 23 December. Bij besluit van Zijne Majesteit zijn dezer dagen gedaan de navolgende benoemingen: tot Wethouder der stad Stavoren, de heer Sijmon Hendriks van der Werf; tot Wethouder der stad Bolsward, de heer Jan Cremer, Pz. en tot Secretaris van de grietenij Opsterland, de heer Mr. Ludolph Reijner Salverda.

Men zegt dat de nieuwe organisatie van het leger, in den loop van Januarij of het begin van Februarij aanstaande zal plaats hebben. De infanterie zou bestaan uit de nu aanwezige grenadiers en jagers als residentie-troepen, benevens vier nieuw op te rigten bataillons buksjagers, 18 afdelingen infanterie, bestaande elk uit 2 bataillons linie nationale militie en 3 bataillons schutterij, zoodat het 1ste bataillon schutterij, het 2de nationale militie, het 3de schutterij, het 4de nationale militie en het 5de schutterij zijn, en elk bataillon uit 6 kompagnien bestaan zal, op denzelfden voet als voor 1830, met eenige wijzigingen in de kaders. De zeven overschietende bataillons nationale militie zouden de nieuwe te vervullen nummers uitmaken en bij andere afdelingen ingedeeld worden, en meer dergelijke.

Het wapen der artillerie zou eene vermeerdering ondergaan, opdat er in de vestingen genoegzaam personeel voor de bediening van het materieel zoude wezen, enz. enz. Naar men verneemt zullen de bataillons van de 14de afdeling, naar Maastricht bestemd, den 29 December en 4 Januarij aldaar aankomen, en de laatste bataillons van de 8ste afdeling op de volgende dagen van daar vertrekken.

Uit Zeeland wordt van den 16 dezer gemeld: „De jongste stormen hebben zich op de kusten onzer provincie allerhevigst doen gevoelen, zonder gelukkig groote schade aan te rigten.

„Alleen hebben de paalwerken en zeeeringen van Walcheren en een gedeelte van het zeehoofd voor Vlissingen door de ontzettende branding eenige schade bekomen, doch deze zijn in deze streken ook de eenige kenmerken van den woestenden storm, die volgens de inkomende tijdingen op andere kusten zoo vele onheilen aangerigt heeft.

„Uit 's Bosch schrijft men van den 19 dezer: Door de aanhoudende stormen, welke sedert verscheidene dagen hebben gewoed, is het water aanmerkelijk gerezen en zijn daardoor de rivieren buiten hare oevers getreden, hetgeen ten gevolge gehad heeft, dat de Empelsche en Lithsche polders zijn ingeloopt en de Orthensche dijk bezweken is, waardoor de landerijen rondom deze stad gelegen, geheel onder water zijn gezet.

In het algemeen is het water in alle onze rivieren in de jongste dagen tot eene aanmerkelijke hoogte gerezen. Uit Nijmegen schrijft men van den 17den, dat de Waal in hoogte toeneemt, en van den 13den tot den 17den dagelijks eenige duimen was gewassen. Voor Vianen was eergisteren de Lek tot aan de stadspoorten gerezen. Te Vreeswijk stond het water eergisteren avond 1 el 57 duim onder nul of het noodpeil; in de laatste vier-en-twintig uren was het twee duimen gewassen. Ook de IJssel is buitengewoon hoog en de stroom zoo geweldig, dat de brug voor Deventer geheel is weggespoeld en de post van daar zijn weg over Zutphen heeft moeten vervolgen.

MENGELEWERK.

Korte beantwoording der geschiedkundige vraag: Of de aanslag van Willem II, Prins van Oranje en Stadhouder van Holland, op Amsterdam, in den jare 1650, getoetst aan de toenmalige Staatsregeling van ons Gemeenebest, voor eene daad van wettig gezag, dan wel voor eene overschrijding van magt te houden is?

(Vervolg van No. 101.)

De gedane tweede vraag beantwoordt het HS. overigens bevestigend, met de opgave van tweeërlei redenen vóór het gedrag des Prinsen. De eerste dier redenen steunt op zeven onderscheidene gronden, voor den eersten van welke vijf onderscheidene oorzaken bestaan. De gegrondheid der tweede wordt uit twee hoofdzaken betoogd.

De Schrijver van het leven van WILLEM II behandelt het punt der bezending afzonderlijk, II. 580 en volgg. en vereenigt zich met het gevoelen van Holland, t. w. dat, 1. de Algemeene Staten onbevoegd waren tot het doen van afzonderlijke bezendingen aan bijzondere Steden en Leden der Provinciën.

2. Dat de Stadhouder der Provincie Holland en West-Friesland geen recht had, om te allen tijde wanneer het hem goed dacht, in de steden van de Provincie te mogen komen, den Burgemeesteren te gelasten om de Vroedschappen te doen vergaderen, en aldaar voor te stellen hetgeen hem belieft, zonder dat hem dit bij de Regeerders der Steden zou mogen geweigerd worden.

Zoo doet hij ook ten aanzien van de beide andere vragen, die ook hij zamenvoegt. Holland noemt die (Z. bl. 721): een attentaat op de Vrijheid, Hoogheid en Souvereiniteit van hunne Provincie, regelrecht strijdende tegen alle Wetten, Regten en Privilegiën van deselve.

KLUIT behandelt de beide eerste vragen (voor zoo verre mij bewust is.) niet. De beide laatste behandelt hij afzonderlijk, en ontkent zoowel 's Prinsen bevoegdheid tot het in hechtenis nemen der zes Staatsleden als die tot het willen vermeesteren van Amsterdam; op tweeërlei grond, III. 246 en 247.

Eindelijk komt het HS. (bl. 59) tot de derde en laatste vraag: „of Prins WILLEM II, in het gebeurde met Amsterdam, eenigerlei ingreep op de Souvereiniteit van Holland of van het Gemeenebest pleegde hebbe; en of er grond aanwezig zij, om te veronderstellen, dat immer iets zoodanigs in het gemoed van Z. H. is opgekomen, met het oogmerk of den wensch, om zulk eene daad ten uitvoer te brengen?”

Omtrent het eerste lid dier vraag verwijst het ons tot het voorspgegaane, en het antwoord is dus *neen*; terwijl wij reeds gezien hebben, dat de Schrijver van het Leven van WILLEM II van ja meent, hetgeen ook het gevolg van de meening van den Hooggeleerden KLUIT is.

Op het tweede lid, hetgeen door het HS. mede met *neen* wordt beantwoord, geeft de Schrijver van 's Vorsten leven wel niet ja ten antwoord, maar hij zegt evenwel, II, 728, dat: „de Prins, kort na de belegering van Amsterdam, — toeleeg begon te maken tot alsulke daaden en handelingen, die vrij wat naar de Souvereiniteit smaakten.” KLUIT laat hierover zich niet uit. WAGENAAR eigenlijk ook niet, doch zijne aanhaling van de in 1651 genomene Resolutie der Staten van Holland, waarbij verklaard werd, als wij reeds gezegd hebben, dat men de aanslag op Amsterdam en het aantasten der zes Heeren hield voor een toeleeg (*attentat*) op de vrijheid, hoogheid en Souvereiniteit dezer Provincie, regelrecht strijdende met alle wetten, rechten en Privilegiën derzelve, — niet alleen in de *Vaderl. Hist.* XII, 193, maar ook in zijn *Amsterdam*, (in 8vo) V, 154, waar zij minder te pas kwam, en zijne aanhaling, in den Prins staatzuchtige gedachten had ingeboezemd, weiken (voegt WAGENAAR er bij) men nadeelgief hield voor de vrijheid der Vereenigde Gewesten, duiden genoegzaam zijne denkwijze ten opzichte dezer beide punten aan. Laat ons echter, met KLUIT, hiervan zwijgen. Er is toch geene enkele daad des Prinsen voorhanden, die aantoonde dat hij zich boven de Algemeene Staten heeft willen verheffen, en van zijne gedachten komt Gode alleen het oordeel toe.

Thans willen wij de voorgestelde vragen schiften, en dezu'ke oproemen, welke wij of toegeven zullen, of onbeantwoord zullen laten, omdat onze voor te dragen beslissing van heere beantwoording onafhankelijk is.

Deze zijn:
I. De eerste vraag van het HS: want, ofschoon de Provincie Holland den oorspronkelijk niet vermocht, afzonderlijk zijne konsenten in te houden, en de te zijner bestaande Krijgsbenden af te danken, zijne, alsdan wederrechtelijke, handeling, kan e. l. 's Prinsen aanslag op die stad, zoo dezelve *per se* onwettig geweest is, niet wettig; tusschen geene partijen toch wettigt eene onrechtmatige daad van de ééne en dergelijke van de andere.

Belangrijke Verkoop.

Mr. J. J. WIERSMA en G. S. ZIJLSTRA, openbare Notarissen, residentie te Sneek en Heeg, als daartoe benoemd door de Regbank van eersten aanleg, zitting houdende ten gemelden Stede, zullen, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Sneek, publiek bij strijk- en verhoogde presenteren te verkoopen:

1. Eene vruchtbare en welgelegen ZATHE en LANDEN, met derzelver HUIZINGE, SCHURE en HORNLEGER, benevens eenen WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Oppenhuizen, en alsdaar gekwoteerd met no. 41, groot in het geheel naar nieuwe meting ruim 36 bunder, alle Greidlanden, waarvan 24 bunder en 68 v. roede best Binnen- en het andere dito Buitenland is, thans bij *Dirk Tewis Hettinga* en *Vrouw* wordende bewoond en gebruikt, en zulks in 15 perceelen.
2. Eene dito ZATHE en LANDEN, met prompte HUIZINGE, SCHURE, HOVINGE en HORNLEGER, benevens $\frac{2}{3}$ van eenen WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen meerendeels aan den westkant der Wijmerts onder den dorpe Heeg, alsdaar gekwoteerd met no. 108, groot naar nieuwe meting 21 bunder uitmuntend Greidland, van herwelk ruim 3 $\frac{1}{2}$ bunder Buitenland, en al het overige ingepolderd Binnenland is, zoodanig bij *Uilje Tewis Hettinga* en *Vrouw* wordt gebruikt, en wel in 9 perceelen.
3. Zes bunder 34 v. roede zeer vruchtbaar ingepolderd GREIDLAND, aan den oostkant der Wijmerts onder den dorpe Hommerts gelegen, met den opbouw der daarop staande en voor korten tijd geheel nieuw getimmerde HUIZINGE en SCHUUR cum annexis, thans bewoond door- en in gebruik bij *Tjeerd Wastes Zijlstra* cum uxore.
4. Dertien bunder en ruim 28 v. roede uitmuntend vruchtbaar GREIDLAND, mede onder Hommerts gelegen, waarvan 3 bunder Buiten- en het overige Binnenland is, bij evengemelden *Tjeerd Wastes Zijlstra* en *Vrouw* wordende gebruikt, en zulks in 6 perceelen.

Alles nader en breder bij de Blijjetten omschreven, en Sint Petri en den 12 Mei 1834 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den 24 December 1833, ten huize van den Logementhouder *Brugt Dalsma*, in den Witten Arend te Sneek, bij de beschrijving, en op Dingsdag den 7 Januarij 1834, wat het eerste perceel of de Plaats te Oppenhuizen betreft, ten huize van *Geert de Ruijer*, in de Herberg de Plantagie te Sneek, en wat de overige Vastigheden betreft op Donderdag den 9 daarsnavolgende, bij den Kastelein *Oste Piers Nettinga*, in de Valk te IJst, bij de finale toewijzing, telkens des namiddags precies ten twee ure, en koopen op alsdan voor te lezen Condities, die intusschen ten Kantoren van voornoemde Notarissen te vernemen zijn.

De Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zal, ten verzoeken van den Heer Mr. B. HAGA, Advokaat en Secretaris te Sneek, als gelastigde van deszelfs Principalen, publiek bij de finale toewijzing, presenteren te verkoopen:

1. Twee beste en zeer ter neringstaande WINKEL-HUIZEN, in, en eene STULP-HUIZINGE, met 12 kampen BOUW- en WEIDLAND, buiten het Gebuurte te Dragten; gelijk mede twee TUINEN, liggende achter de beide eerstgenoemde Huizen. — Deze Goederen zijn geveild den 12 December 1833, en worden verkocht op zeer aannemelijke Condities van betaling.
2. Op AFBRAAK: eene voor weinige jaren nieuw gebouwde SCHUUR, voorzien van uitmuntende Muren en Binnwerk en geheel gedekt met Pannen.

Wie hieraan gading maakt, kome Zaterdag den 28 December 1833, des namiddags ten 5 ure, ten huize van *Minne Sjoerds Gastra*, Logementhouder te Dragten.

Mr. B. HAGA, Secretaris der stad Sneek, zal, ten overstaan van Mr. J. J. WIERSMA, Notaris aldaar, publiek, bij strijk- en verhoogd, aan den meestbiedende presenteren te verkoopen:

Eene allezins kapitale welbetimmerde HEEREN- en KOOPMANS HUIZINGE, bestaande uit onderscheidene net behangen en ruime Boven- en Benedenkamers, groot Voorhuis, rofjalen Gang, uitmuntende Kelders, groote Zolders en Vliering met beschoten dak, benevens eene Keuken, Plaats, schoonen Tuin en Bleek, met Pomp, Bak en wijdere gerieflijkheden; en voorts eene daarachter zijnde LINNENVERWERIJ en KLANDERIJ, met de daartoe behoorende Goederen en Gereedschappen, en een groot en gemakelijk ZOMERHUIS cum annexis; alles staande en gelegen vooraan het Kleinland en loopende achter aan den Stadswal binnen Sneek, alsdaar gekwoteerd met wijk 2, no. 2, ulthoofde van stand, uitgestrektheid en rofjaliteit tot uitoefening van alle affaires zeer geschikt; bij den Heer *P. Haga cum uxore* wordende bewoond en gebruikt; — en zulks in twee perceelen, nader en breder bij de Blijjetten omschreven; waarvan het eerste of de Huizinge cum annexis op den 12 Mei 1834, en het andere perceel, zijnde de Linnenverwerij, Klanderij en het Zomerhuis, bij overeenkomst ook vroeger te aanvaarden is.

Wie gading maken, komen op Maandagen den 30 December 1833, bij de provisionele toewijzing, ten huize van den Logementhouder *C. van der Wis*, in den Wijnberg te Sneek en den 13 Januarij 1834, bij den finalen palmslag, bij de Weduwe *Jan Reinders van Koten*, in de Societeit de Uitspanning aldaar, telkens des avonds ten zeven ure, en koopen op Condities alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn bij den Secretaris, en ten Kantore van den Notaris voornoemd.

De Secretaris en Notaris Mr. P. J. MEBIUS, zal, op Maandag den 30 December 1833, des namiddags ten 2 ure, in de Herberg te Boxum, publiek verhuren: Al de KERKELANDEN van gemelden Dorpe, bij onderscheidene huurders in gebruik.

De Notaris ANDREÆ, te Beetsterzwaag, zal, op Dingsdag den 31 December 1833, precies ten 3 ure na den middag, ten huize van *Hendrik Teijes Jager*, Kastelein te Gorredijk, bij den finalen palmslag presenteren te verkoopen:

Een stuk uitmuntend KLIJNLAND, gelegen onder Luxwold, groot 3 bunder en ruim 30 v. roede, toebehoorende aan de Diakonie der Hervormde Gemeente van Langzwaag en Luxwold; waarop bij de beschrijving in twee perceelen geboden is de som van f 3800.

De Notaris G. KEUCHENIUS, te Koudum, als daartoe regterlijk gecommiteerd, zal, ten overstaan van den Heere Vrederegter van het kanton zijner residentie, op Zaterdag den 28 December 1833 provisioneel, in de herberg de Pauw te Koudum, en op den 11 Januarij 1834 definitief, in het Wapen van Hemelumer Oldephaert en Noordwolde, alsdaar, telkens des namiddags ten 2 ure, bij publieke veiling verkoopen: *Eerstelijk*: Een HUIS, TUIN en ERF, staande en gelegen aan de Groote Straat te Koudum, thans door *Bauke Tjeerds de Jong* en anderen als huurder bewoond wordende. *Ten tweeden*: Een dito HUIS en ERF, en stukje GREIDLAND, alsdaar, in de Westerbuurt gelegen, door *Jacob Sijtzes Schaper cum soc.* als huurders bewoond en gebruikt wordende.

NB. Dit Erf en Greidland bevatten eene groote hoeveelheid beste Aarde, bij uitnemendheid geschikt, ook door de onmiddellijke ligging aan de publieke Vaarwaters, om afgegraven, en zonder veel kosten zeer gevoeglijk vervoerd te kunnen worden. — Alles op den 12 Mei 1834 aanvaardelijk, en breder bij Blijjetten gespecificeerd.

Uit de hand te koop:

Een PAN- en ESTRIK-FABRIJK, gelegen in de stad Bolsward, om dadelijk te aanvaarden; adres onder letter P, met *brieven franco*, ten Kantore dezer Courant.

Bij beslotene briefjes te huur,

Voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren: Eene ZATHE en LANDEN, gelegen onder den dorpe Tjalhuizen, grietenij Wijmbritseradeel, groot ruim vijf en dertig bunder; Petri en Mei 1834 te aanvaarden; thans gebruikt en bewoond door *Pieter Jans Baecker c. u.*

Condities zijn te vernemen bij UILTJE EKEMA, in het Wapen van Wijmbritseradeel te Sneek, bij wien de briefjes franco moeten zijn ingeleverd, vóór of op den 30 Januarij 1834.

Bij beslotene briefjes TE HUUR, voor den tijd van vijf aaneenvolgende jaren, ingaande met Petri 1834: Zekere drie bunder 67 v. roede 43 v. el en 63 v. palm GREIDLAND, gelegen onder Hijaard, thans in gebruik bij *Willem Jentjes Grouwstra*. — De briefjes moeten franco ingezonden worden vóór den 8 Januarij 1834, bij den Heer W. H. SURINGAR, te Leeuwarden.

Uit de hand te huur, voor den tijd van 3 jaren:

Eene HUIZING en HERBERG, staande op de Buurt van den dorpe Arm, gekwoteerd no. 73, voorzien van twee rofjale Boven- en twee Benedenkamers, Stalling voor Koeijen en Paarden, enz.; op Mei 1834 te aanvaarden. Adres aan den eigenaar S. FEENSTRA, te Akkerwoude. *Brieven franco.*

Van ieder welke iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de Nalatenschap van *WIEBEREN WOBES VAN DER VEEN*, in leven Huisman in de Rottevalle onder Smallinger Opeinde, gelieve daarvan opgave en betaling te doen uiterlijk vóór den 1 Januarij aanstaande, aan den ondergeteekende, te Rottevalle.

A. A. VAN DIJK, *Executeur Testamentair.*

VERKOOPING VAN BOEKEN.

Na de Kers-Vacantie, zal de Boekhandelaar G. YPMA, te Franeker, alsdaar verkoopende, koopden van BOEKEN enz. Diegene welke daar iets verlangen bij te voegen, worden verzocht, hetzelfde ten spoedigsten aan denzelfden te willen opzenden.

De Heer behaagd heeft mijnen dierbaren Echtgenoot CORNELIS M. DE KOE, in leven Genees-, Heel- en Vroedmeester alhier, in den ouderdom van 62 jaren en 3 maanden, tot zich in de eeuwigheid op te roepen. Hij ontsiep zeer zacht en geïeten. Na veel stikkeling hier te hebben afgelegd, hopen wij dat hij in de ruste van zijnen Heer is ingegaan. Hij liet mij 10 kinderen na, waarvan een uit een vorig huwelijk met de mijnen in hem verliezen eenen besten Vader, zoo wel in leer als in leven. Hoe treurig voor ons dit groot verlies is, kan elk licht nagaan, daar ik een genoeglijken echt met hem mogt doorbrengen van circa 27 jaren. God de Heer schenke mij hulp en troost om in Zijn wijzen raad en wil te berusten, en make ons allen bekwaam om eens een zalig wederzien te doen erlangen.

Woudsend, den 9 December 1833.

Strekke deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

* * Op den tienden December 1833, overleed in het kantonement Heeswijk, in Noord-Braband, de Welgeboren Heer JAN RUDOLPH GEERTSEMA, 1ste Luitenant bij het 1ste Batt., 2de Afdeling, 1ste Ban Friezen, Ridder van de Militaire Willemsorde 4de Klasse.

Het Leger verliest in hem een goet Officier, en zijne Krijgsmakkers een braaf Kamerad, welke dan ook alle in de regtmatige droefheid van zijne achtingswaardige Betrekkingen deel nemen.

Namens het Korps Officieren van voormeld Bataillon, De Major, VAN ASBECK.

* * Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot CHRISTINA HOUDINA BOUMAN. Eene korte ongesteldheid nam dermate toe, dat de sedert eenigen tijd verzwakte lichaamskrachten, in weinige dagen bezweken. Zeer smartelijk valt het mij, in mijnen hoogen ouderdom haar te missen, die 30 jaren mij eene getrouwe gezellin op den weg mijns levens was; dan de herinnering aan haren lichaamsstoestand in de laatste dagen, en aan den tijd van 80 jaren, die de overledene bereikt had, lenigt mijne smart, en doet mij Gode eerbiedig en dankbaar zwijgen, mij troostende met de hoop des wederziens.

Familie en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen. Beetsterzwaag, den 14 December 1833. Z. v. A. CLOECK.

* * Heden avond om 8 uren, overleed, na slechts vier dagen lijdens, aan de gevolgen der roodvonk, onze teederbeminde en veelbelovende jongste Zoon, ALBERTUS VAN LOON, in den nog jeugdigen leeftijd van bijna 15 jaren.

Allertreurigst is voor ons en de onzen het gemis dezes vroeg ontslapenen lievelings; doch wij wenschen Hem te zwijgen, wiens doen Majesteit en Heerlijkheid is.

Welsrijf, den 15 December 1833. L. VAN LOON, Predikant. M. VAN LOON, Geb. SWARTTE.

Familie en Vrienden, gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* * Na de kort geleden achtervolgende smartelijke verliezen van mijne geliefde Echtgenoot, twee mijner lieve Kinderen en mijnen dierbaren Vader, ben ik heden weder in bittere droefheid gedompeld door het onverwacht verlies van mijn geliefd derde Kind, CATHARINA, in den ouderdom van bijna 11 jaren; aan de gevolgen van zenuwkoortsen.

De zalige wederziening zal alleen mijnen bedroefden toestand kunnen lenigen.

Harlingen, den 20 December 1833. B. F. LEMKOEL.

* * Heden morgen ten 4 $\frac{1}{2}$ ure overleed, tot mijne en mijner vier Kinderen bittere droefheid, mijne hartelijk beminde Echtgenoot, KLASKE FEDDEMA, in den ouderdom van 42 jaren, na eene genoegelijke Echt van ruim 22 jaren. Hoe zwaar ons dit verlies is, zal ieder licht beseffen.

Leeuwarden, den 23 December 1833. A. MULLER.

De Prijs der Boter te Leeuwarden, den 20 December 1833, f 30 $\frac{1}{2}$ à 31.

De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge f 14 $\frac{1}{2}$: 50 het Last. — Tarwe f 6 : 43 de Mudde.

RIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 21 DECEMBER 1833.

NEDERLANDEN.		RUSLAND.	
	Gebt.		Gebt.
Werkel. Schuld....	2 $\frac{1}{2}$ pct. 49 $\frac{1}{2}$ 49 $\frac{1}{2}$ 49 $\frac{1}{2}$	Obl. H. 1798 en 1816	5 pct. 101 $\frac{1}{2}$ 101 $\frac{1}{2}$
Dito dito.....	5 " 94 94 $\frac{1}{2}$ 94 $\frac{1}{2}$	Obl. H. 1828 en 29	5 " 101 $\frac{1}{2}$
Uitgestelde Schuld...	1 $\frac{1}{2}$ pct. 1 $\frac{1}{2}$ 1 $\frac{1}{2}$ 1 $\frac{1}{2}$	Cert. dito 1831 en 33	5 " 92 $\frac{1}{2}$ 93 93
Kansbiljetten van dito.	f 22 $\frac{1}{2}$ 22 $\frac{1}{2}$ 22 $\frac{1}{2}$	Obl. te Londen...	5 " 92 $\frac{1}{2}$ 93 93
Amort. Sijndicaat...	4 $\frac{1}{2}$ pct. 88 $\frac{1}{2}$ 88 $\frac{1}{2}$ 88 $\frac{1}{2}$	Cert. te Hamburg...	5 " 92 $\frac{1}{2}$ 93 93
Dito dito.....	3 $\frac{1}{2}$ " 71 $\frac{1}{2}$ 71 $\frac{1}{2}$ 71 $\frac{1}{2}$	Inscrijving in Assig. 6	" 92 $\frac{1}{2}$ 93 93
Schatbiljetten....	6 " 102 $\frac{1}{2}$ 102 $\frac{1}{2}$ 102 $\frac{1}{2}$	Certificaten van dito 6	" 92 $\frac{1}{2}$ 93 93
OorlogsLasten.....	5 " 100 $\frac{1}{2}$ 100 $\frac{1}{2}$ 100 $\frac{1}{2}$		
Leening 1831.....	6 " 97 $\frac{1}{2}$ 97 $\frac{1}{2}$ 97 $\frac{1}{2}$		
Handel-Maatsch. ...	4 $\frac{1}{2}$ " 97 $\frac{1}{2}$ 97 $\frac{1}{2}$ 97 $\frac{1}{2}$		
FRANKRIJ.			
Ins. Grb. p. 22 Junij 3 pct.	75		
ENGLAND.			
Ins. Grb. p. 13 Mei 3 pct.			
SPANJE.			
Perp. R. Emissie Am. 5 pct.	61 $\frac{1}{2}$ 62 $\frac{1}{2}$ 62 $\frac{1}{2}$		
Dito dito à f 1000. 3	40 $\frac{1}{2}$ 40 $\frac{1}{2}$ 40 $\frac{1}{2}$		
Cert. Osy & C. en Leg. 4	" 13 $\frac{1}{2}$ 13 $\frac{1}{2}$ 13 $\frac{1}{2}$		
Uitgest. 3 pct. Schuld	" 17 $\frac{1}{2}$ 17 $\frac{1}{2}$ 17 $\frac{1}{2}$		
Cortes Bons te Lond. 5	" 17 $\frac{1}{2}$ 17 $\frac{1}{2}$ 17 $\frac{1}{2}$		
Engelsche Uitgestelde			
NAPELS.			
Certific. bij L. & B. 5 pct.			
Dito bij Falconi & C. 5	" 85 $\frac{1}{2}$ 85 $\frac{1}{2}$ 85 $\frac{1}{2}$		
Leen. te L. bij Roths. 5	" 85 $\frac{1}{2}$ 85 $\frac{1}{2}$ 85 $\frac{1}{2}$		
DENEMARKE.			
Columb. 2de leening van 100 Lst. 17 $\frac{1}{2}$			
BRAZILIEN.			
500 Lst. 21 $\frac{1}{2}$; roode Grieken van 100 Lst. 22			
van 500 Lst. 21; Mexic. 6 pCt van 100 Lst. 35; Cortes van 510 Lst. 17 $\frac{1}{2}$			
van 255 Lst. 17 $\frac{1}{2}$			

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SMALLINGERLAND, gedenken publiek aan den minstaannemende aan te besteden: Het BOUWEN van eene nieuwe SCHOOL en ONDERWIJZERS WONING, in de Compagnie te Noorder-Drachten, met leverantie van de daartoe benoedigde Materialen.

Wie hieraan gading maakt, kome op Zaterdag den 28 December e. k., des namiddags ten twee ure, ter Grietenij-Raadkamer te Drachten, terwijl ter Secretarie dezer Grietenij het Bestek, Teekening en Condities ter lezing liggen en nadere inlichtingen te bekomen zijn.

Dragten, den 18 December 1833. M. P. D. VAN HARINXMA THOR SLOOTEN. Ter ordonnantie van dezelve, F. REIDING.

De Notaris A. W. NAUTA, residentie te IJst, zal publiek, bij verhoogd, aan den meestbiedende presenteren te verkoopen:

Eene hechte en wel ter neringstaande HUIZING, gekwoteerd met wijk B, nummer 66, bestaande uit een ruim Voorhuis, net betimmerde Voorkamer, Midden- en Achterkamer, ruimen Zolder, Regenwatersbak, Pomp, benevens eenen daar achter gelegenen TUIN, met Vruchtboomen, SCHIPHUIS en ERVE; alles staande en gelegen op het best der stad IJst, in eigendom behoorende aan *Lammert Jans ten Case en Vrouw*. Den 12 Mei 1834 vrij te aanvaarden, behalven de Achterkamer, welke eerst zal kunnen worden aanvaard den 12 Mei 1836.

Wie hieraan gading maakt, kome op Vrijdag den 27 December 1833 bij de toewijzing, ten huize van den Kastelein *Oste P. Nettinga*, te IJst, des avonds ten 6 ure, en koope op Condities dan voor te lezen, welke intusschen te vernemen zijn bij den Notaris voornoemd.

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, als daartoe benoemd door de Regbank van eersten aanleg, zitting houdende aldaar, zal, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Sneek, publiek bij strijk- en verhoogde presenteren te verkoopen:

Eene alleruitmuntendste, extra vruchtbare en bijzonder welgelegen ZATHE en LANDEN, met derzelver schoone en kapitale HUIZINGE en SCHURE, samt HORNLEGER, groote HOVINGE, SCHIPHUIS en VARKENSHOK, benevens eenen WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen zeer nabij de stad Sneek, aan de Trekvaart, voorheen onder den dorpe IJabrechrum, alwaar de Huizinge gekwoteerd is met no. 32, doch thans door de Kadastrale verdeling onder Loenga, in de gemeente Scherpegeintum behoorende, bekend op de Kadastrale plans op sectie A, no. 245 tot 257, groot naar nieuwe meting ruim 30 bunder, alle om- en bij de Huizinge gelegene, en geheel met eene Vaart omgevene, puik beste Greidlanden, bestaand met 34 flooren Dijktscharing, alles zoodanig bij de Erven van *Cerben Andes Sijperda* als Eigenaren wordt bewoond en gebruikt; en zulks in 9 perceelen, nader en breder bij de Blijjetten omschreven; Sint Petri en den 12 Mei 1834 vrij te aanvaarden, en wijders op allezins aannemelijke termijnen van betaling, als; op 1 Mei 1834, 1835 en 1836, telkens een derde met 5 pCt. interest van 1 Mei 1834 af.

Wie gading maken, komen op Dingsdagen den 31 December 1833, bij de beschrijving en provisionele toewijzing, en den 14 Januarij 1834, bij den finalen palmslag, telkens des namiddags ten twee ure, ten huize van de Weduwe *Jan Reinders van Koten*, in de Societeit de Uitspanning te Sneek, en koopen op Condities alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn ten Kantore van den gemelden Notaris.